

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-615323-I/09/MK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa,

19/06/2009

Pan
Grzegorz Schetyna
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Liebe Lawoy Pawe Premin

Konstytucja RP stanowi, iż przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych. Ustawa zasadnicza ustanawia także zakaz dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny. W tym kontekście, uwzględniając zadania Rzecznika Praw Obywatelskich, pragnę podkreślić, że wiele cennych informacji, niezbędnych dla prawidłowej oceny stanu przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w naszym kraju, otrzymuję ze strony organizacji pozarządowych. Podmioty te z powodzeniem realizują wiele znakomitych inicjatyw na rzecz osób i środowisk, których sprawy i problemy reprezentują.

Uprzejmie informuję, iż w toku jednego z cyklicznych spotkań z organizacjami społecznymi przeciwdziałającymi dyskryminacji lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych (LGBT), zwrócono moją uwagę na problem, z jakim borykają się osoby, które czasowo lub trwale nie identyfikują się ze swoją płcią fizyczną, tj. transseksualiści, transwestyci, a także transgenderowcy i crossdresserzy.

Osoby, których wygląd różni się od tego, który przedstawiony jest w podstawowym dokumencie stwierdzającym tożsamość, tj. dowodzie osobistym, często spotykają się z odmową realizacji przysługujących im praw. W przypadku osób, które poddają się leczeniu - tzn. zabiegom korekty płci - jest to sytuacja tymczasowa. Trudno jednak uznać, iż respektowane jest prawo do prywatności w sytuacji, gdy osoba np. odbierając przesyłkę pocztową musi się wykazywać stosownym zaświadczeniem lekarskim. Warto także uwzględnić, że sprawy sądowe o ustalenie płci toczą się stosunkowo długo. Ponadto, w przypadku wielu osób nie podejmujących leczenia - z różnych względów,

w tym również braku jego finansowania ze środków publicznych - sytuacja taka nie ma charakteru wyłącznie przejściowego.

W związku z tym Fundacja Trans-Fuzja przedstawiła projekt legitymacji dla osób transpłciowych z dwoma zdjęciami. Dokument ten obrazowo stwierdzałby, że dana osoba oświadcza, że czasowo używa także imienia i końcówki nazwiska innych niż w dowodzie osobistym i posiada odmienny wizerunek, niż ten, który łączony jest z płcią wskazaną w jej dowodzie osobistym. Zaświadczenia tego rodzaju miałyby pomóc w identyfikacji jej posiadacza. Fundacja ze szczególnym apelem zwraca się do wszelkich służb i funkcjonariuszy publicznych o poszanowanie odmienności okaziciela. W obecnym stanie prawnym możliwości posługiwania się tego typu dokumentem ustawodawca nie przewidział.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz.147 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie przedstawionego postulatu, który mógłby ułatwić funkcjonowanie osób transpłciowych w społeczeństwie. Zdając sobie sprawę z trudności, jakie wiązałyby się z tego typu rozwiązaniem prawnym, zwracam się z prośbą o przedstawienie stanowiska Pana Ministra w tej sprawie.

